

PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA ZVANJE RESTAURATORA TEKSTILA

1. OPĆI DIO

I. USMENI DIO ISPITA

Usmeni dio ispita sastoji se iz sljedećeg predmeta:

1. Osnove državnog i pravnog poretka Republike Hrvatske, te zakonodavstvo Republike Hrvatske u području muzejske djelatnosti i zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

Sadržaj predmeta: Ustav Republike Hrvatske, radno zakonodavstvo i propisi, zakonodavstvo u kulturi

Literatura:

1. Ustav Republike Hrvatske // »Narodne novine«, br. 41/01 (pročišćeni tekst) i 55/01 (ispr.)
2. Zakon o sustavu državne uprave // »Narodne novine«, br. 75/93, 92/96, 48/99, 15/00, 127/00, 59/01., 190/03- proč. tekst., 199/03 i 79/07 Čl. 49.-56. (Državna uprava u županiji, gradu, općini).
3. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave // »Narodne novine«, br. 199/03, 30/04, 136/04, 22/05, 44/06, 5/08 i 27/08. Čl. 15. (Djelokrug Ministarstva kulture)
4. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi // »Narodne novine«, br. 33/01., 60/01- vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07 i 125/08) Čl. 18.-23. (Samoupravni djelokrug, općine, grada i županije)
5. Zakon o radu // »Narodne novine«, br. 149/09 (Glave I.-VI., XII. i XIV.)
6. Zakon o muzejima // »Narodne novine«, br. 142/98 i 65/09, s pripadajućim Pravilnicima.
7. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara // »Narodne novine«, br. 69/99, 151/03, 157/03 - ispr. i 87/09 s pripadajućim Pravilnicima.
8. Zakon o arhivskom gradivu i arhivima // »Narodne novine«, br. 105/97, 64/00 i 65/09
9. Zakon o kulturnim vijećima // »Narodne novine«, br. 48/04.
10. Zakon o knjižnicama // »Narodne novine«, br. 105/97, 5/98, 104/00 i 69/09 Čl. 1.-12., 28. i 45.
11. Europska kulturna konvencija // "Narodne novine", Međunarodni ugovori br. 6/94
12. Konvencija o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja // "Narodne novine", Međunarodni ugovori br. 5/07.
13. Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine // „Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 12/93, UNESCO, Pariz, 23. studenoga 1972. godine.
14. Konvencija o zaštiti arhitektonskog blaga Europe // „Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 6/94, Vijeće Europe, Granada, 3. listopada 1985. godina
15. Europska konvencija o zaštiti arheološke baštine (revidirana) // „Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 4/04 i 9/04 objava, Vijeće Europe, Valetta 16. siječnja 1992. godina.
16. Konvencija UN o pravu mora // „Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 9/2000 čl. 303.
17. Konvencija o zaštiti podvodne kulturne baštine // „Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 10/04., UNESCO, Pariz, 2. studenoga 2001. godine
18. Konvencija o zaštiti nematerijalne kulturne baštine // „Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 5/05

19. Okvirna konvencija o vrijednosti kulturne baštine za društvo //“Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 5/07.
20. Europska konvencija za zaštitu audiovizualne baštine //„Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 5/07.
21. Konvencija o mjerama zabrane i sprječavanja nedozvoljenog uvoza, izvoza i prijenosa vlasništva kulturnih dobara //„Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 12/93., Pariz, 14. studenoga 1970. godine.
22. UNIDROIT-ova Konvencija o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima //„Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 5/2000 i 6794., Rim, 24. lipnja 1995. godine.
23. Konvencija za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba i Protokol u vezi sa zabranom izvoza kulturnih dobara s okupiranih teritorija //„Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 12/93, Haag, 14. svibnja 1954. godine.
24. Drugi Protokol uz Konvenciju za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba //„Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 11/05., Haag, 26. ožujka 1999. godine.
25. Preporuke UNESCO-a o zaštiti kulturne baštine.
26. Povelje i Preporuke ICOMOS-a i ICOM-a.
27. Statuti Međunarodnog savjeta za muzeje UNESCO-a (ICOM), 2007., <http://icom.museum/statutes.html>.
28. Direktive i drugi akti Europske unije o zaštiti kulturne baštine.

2. POSEBNI DIO

I. PISMENI DIO ISPITA

Pismeni dio ispita polaže se sukladno čl. 6. i 22. Pravilnika o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u muzejskoj struci („Narodne novine“, br 97/10).

II. USMENI DIO ISPITA

Usmeni dio ispita sastoji se iz četiri predmeta:

1. Suvremene metode konzervatorsko-restauratorske zaštite muzejske građe

Sadržaj predmeta:

- poznavanje materijala (vrste i karakteristike tekstilnih vlakana, tehnike tkanja i vrste tkanina, boje),
- metode istraživanja materijala,
- metode čišćenja (mokro, kemijsko),
- restauratorske tehnike (za tapiserije, odjevne predmete, zastave i dr.),
- materijali koji se koriste pri zahvatima,
- metode dezinfekcije,
- dokumentacija,
- opće poznavanje mikroklimne, degradacijskih procesa i njihovih uzroka,
- prihvat, održavanje i zaštita predmeta u čuvaonicama i na izložbama,
- transport predmeta.

Obavezna literatura:

1. Enciklopedija leksikografskog zavoda, 1964. (pamuk, lan, juta, vuna, svila, tkanje).

2. Feilden, B. M. Uvod u konzerviranje kulturnog naslijeđa. Zagreb: Društvo konzervatora Hrvatske, 1981.
3. Osnove zaštite i izlaganja muzejskih zbirki. Zagreb: Muzejski dokumentacijski centar, 1993.
4. ICOM-ov međunarodni komitet za muzeje i zbirke odjeće: upute za čuvanje odjeće. // *Informatica museologica*. 21, 1/2 (1990.), str. 114-115.
5. Vokić, D. Utjecaj uvjeta čuvanja na stanje umjetnina: vlažnosti, temperature i relativne vlage zraka. // *Restauratorski bulletin*. 1 (1993.), str. 6-20.
6. Worch, M. T. Povijesni tekstil – upute za transport, izlaganje i čuvanje. // *Informatica museologica*. 28, 1/4 (1997.), str. 75-79.
7. Zaštita. // *Informatica museologica*. 27, 1/2 (1996.), str. 99-119 (više autora).
8. ECCO – profesionalne smjernice. // *Vijesti muzealaca i konzervatora*. 2 (1997.), str. 16-20.
9. Ružica Čunko, Emira Pezelj, Tekstilni materijali; Zrinski d.d. Čakovec 2002.
10. Iva Čukman, Insekti i mikroorganizmi u muzejskim zbirkama tekstila; *Vijesti muzealaca* 1-4, Zagreb 2008. str. 163-171.

Preporučena literatura:

1. Timar-Balazsy, Agnes; Eastop, Dinah. *Chemical principles of textile conservation*. Oxford; Boston: Butterworth-Heinemann, 1998.
2. Landi, Sheila. *The textile conservator's manual*. 2. izd. Oxford; Woburn: Butterworth-Heinemann, 1998.
3. Flury-Lemberg, M. *Textile conservation and research*. Schriften der Abegg-Stiftung, 1998. Str. 13-71.
4. Thomson, Gary. *The museum environment*. 2. izd. London: Butterworth-Heinemann, 1994. Str. 1-162.
5. Thompson, J. M. A. (ed.). *Manual of curatorship*. London; Butterworths: The Museum Association, 1984.
6. Story, K. O. *Approaches to pest management in museums*. Conservation Analytical Laboratory, Smithsonian Institution, 1985.
7. *Textiles Revealed, Objects Lessons in historic textile and costume research*, Edited by Mary M. Brooks; Archetype Publications, London.
8. Dorothy Catling, John Grayson, *Identification of Vegetable Fibres*, Archetype Publications, London.
9. Irene Emery, *The Primary Structures of Fabrics*; Thames & Hudson the textile museum, Washington, D.C.

2. Osnove muzejske dokumentacije

Sadržaj predmeta:

- Muzeološka funkcija istraživanja – dokumentiranja; principi dokumentiranja; osnovni oblici dokumentacije u muzeju: inicijalna ili ulazna (knjiga ulaza) i trajna (inventarna knjiga, katalog muzejskih predmeta, knjiga izlaza); osnovni postupci dokumentiranja: inventarizacija (upisivanje u inventarnu knjigu i nanošenje ili pridruživanje inventarnog broja muzejskom predmetu) i katalogizacija; osnovne vrste podataka: tekstualni i vizualni; stvaranje i obrada vizualnih podataka - fototeka; standardi u muzejskom okolišu; podatkovni standardi za obradu muzejske građe; kontrola nazivlja prigodom obrade muzejske građe – liste pojmova, klasifikacije i tezaursi; zaštita muzejske dokumentacije.

Obavezna literatura:

1. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi. // Narodne novine, br. 108/02.

2. Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju. // Narodne novine, br. 115/01.
3. Tuđman, Miroslav. Dokumentalistika: Rječnik odabranih pojmova. // Obavijest i znanje. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1990. Str. 155-231.
4. Međunarodne smjernice za podatke o muzejskom predmetu: CIDOC-ove kategorije podataka. Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo, 2000. (izdano kao prilog Vijesti muzealaca i konzervatora, 1/4, 1999.)

Preporučena literatura:

Maroević, Ivo. Dokumentacija. // Uvod u muzeologiju. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1993. Str. 189-199.

3. Muzeografija

Sadržaj predmeta:

- Definicija muzeografije,
- Primjena muzeološke teorije u muzejskoj praksi,
- Postupnost nastajanja stalnoga postava ili povremene izložbe, od ideje do realizacije postava.
- Uloga muzeografskih pomagala u vizualizaciji izložbe ili stalnog postava,
- Obrada muzejske građe,
- Poznavanje osnovnih propisa o vođenju inventara i principima dokumentiranja muzejskih predmeta.
- Praktični rad u zbirkama, osnove poznavanja, čuvanja i fizičke zaštite predmeta

Obvezna literatura:

1. Maroević, Ivo. Muzeografija i muzej. // Uvod u muzeologiju. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1993. str. 70 -88.
2. Šola, Tomislav. Eseji o muzejima i njihovoj teoriji / prema kibernetičkom muzeju. Zagreb: HNK ICOM, 2003.
3. Muzejska izložba (tema broja). // Informatica museologica. 34, 3 / 4, 2003.
4. The Manual of Museum Exhibitions. Ed. by Barry Lord and Gail Dexter Lord. AltaMira Press. Canada. 2002.
5. Izazov za muzealce: muzeološko školovanje i stručno usavršavanje (tema broja). // Informatica museologica. 34, 1 / 2, 2003.
6. Dean, David. Museum exhibition: theory and practice. London; New York: Routledge. 1994.
7. Novi postavi (tema broja). // Informatica museologica. 25, 1 / 4, 1994.
8. Novi stalni postavi u muzejima i galerijama poslije Domovinskog rata (tema broja). // Informatica museologica. 30, 1 / 4, 1999.
9. Osnove zaštite i izlaganja muzejskih zbirki. Zagreb: Muzejski dokumentacijski centar, 1993.

Preporučena literatura:

1. Lord, Barry. The Manual of Museum Learning. AltaMira Press. Canada. 2007.
2. Museografia didactica / coordinadores Joan Santacana Mestre, Nuria Serrat Antoli. – Barcelona: Ariel, 2005.
3. Šojat Bikić, Maja. Mašić, Boris. Evaluacija izložbe *Dobro mi došiel prijatel* – Viki Glovacki na temelju provedenog istraživanja među posjetiteljima / korisnicima. // Informatica museologica. 37, 1 / 4, 2006. str. 125 – 132.
4. Belcher, Michael. Exhibitions in museums. Leicester; London: Leicester University Press, 1992.

5. Mensch, Peter van. Muzeji i autentičnost. // Informatica museologica. 16, 3 / 4, 1985. str. 2 – 4.
6. Maroević, Ivo. Zamjena za muzejske predmete: (tipologija i definicija). // Informatica museologica. 16, 3 / 4, 1985. str. 5 – 6.
7. Museum Practice, magazine. London : Museums Association (MP website: www.museumsassociation.org/mp)
8. Museums Journal. London : Museums Association (MJ website: www.museumsassociation.org/mj&IXPOS=mahead3)